

Fra: Jonas Skrettingland [Jonas.Skrettingland@nms.no]

Sendt: 2. januar 2007 13:37

Til: Postmottak KD

Emne: Høring Friskolelov

Vedlegg: Høringsuttalelse Det Norske Misjonsselskap.doc

Viser til brev av 10.10.2006, ref 200605083-/CB og vil gjerne få levere en høringsuttalelse til forslag til endringer i friskoleloven.

Med hilsen

Jonas Skrettingland

Personalsjef

Det Norske Misjonsselskap

Høringsuttalelse om ny privatskolelov.

Fra
Det Norske Misjonsselskap
Postboks 226
4001 Stavanger

Høringsuttalelsen fra Det Norske Misjonsselskap (NMS) vil bare ta opp de punkter som er mest relevant for vår virksomhet. NMS eier og driver for tiden to godkjente norske grunnskoler i utlandet. I tillegg har vi søkt om å få godkjenning for en tredje, men har i påvente av ny privatskolelov fått avslag på søknaden.

Disse grunnskolene er opprettet primært for å ha et skoletilbud for barn av NMS' ansatte som arbeider i utlandet for en tidsavgrenset periode, men er samtidig åpne for andre norske statsborgere. Fra tid til tid har skolene elever av foreldre som arbeider bl.a. i bistandsorganisasjoner, utenriktjenesten eller privat virksomhet.

NMS's formål med å eie og drive disse skolene er at barna skal ha et fullverdig skoletilbud, og at de skal være i stand til å gå tilbake til vanlig norsk skole når foreldrene har fullført sitt arbeid i utlandet.

Generelt vil vi si at det er positivt om norske elever går i lokale skoler eller internasjonale skoler. Dette er ikke bare et kostnadsspørsmål, men også et integreringsspørsmål. Men kortere arbeidsperioder ute, samt geografisk plassering i land med fransk som undervisningsspråk, gjerne i mindre byer, gjør at tilbud om norsk skole ofte er en forutsetning for at foreldrene skal kunne utføre sitt oppdrag. Internat for mindre barn blir ikke lenger sett på som noe tilfredsstillende alternativ. Dermed mener vi at loven bør være slik at det blir mulig å gi tilskudd til mindre private norske skoler som drives for at foreldre skal kunne gjøre en humanitær innsats i land hvor internasjonal eller lokal skole ikke er noe godt alternativ.

1. Minimumkrav til elevtall. § 2-2

Departementet foreslår på bakgrunn av bl.a. hensyn til læringsmiljø og sosialt elevfellesskap at det lovfestes et minimumskrav til elevtall i privatskoleloven. Det foreslås et minimumstall på 20 over tid. Departementet ser behov for en smal og tidsbegrenset unntakshjemmel. NMS ser utfordringene med små skoler, både med tanke på læringsmiljø, sosialt miljø og statlige administrative ressurser, men vil likevel holde frem behovet for en bredere unntakshjemmel enn det departementet foreslår. Som nevnt ovenfor har vi ikke tilfredsstillende alternativ til utenlandsskolene, og slik vi bruker norsk personell i utlandet i dag, vil et minimumstall på 20 elever utelukke støtte til den type skole vi driver for barn av misjonærer og bistandsarbeidere.

Departementet holder frem at for små skoler vil kunne gi utrygge og uforutsigbare forhold for foreldre og elever på grunn av usikker økonomi. NMS vil hevde at nettopp den type privatskole som organisasjonen driver på Madagaskar, i Kamerun og Mali er den skoleform som gir best trygghet og forutsigbarhet for både barn og foreldre.

NMS mener at unntakshjemmelen for minimumskrav til elevtall ikke må være for smal, og at den må kunne ha en åpen tidshorisont, og ikke være begrenset til en eventuell oppbyggingsfase.

2. Desentralisert undervisning. § 2-4

Kravet om at undervisningen må skje i et undervisningslokale som er godkjent av departementet, og at undervisningslokalene må ligge innenfor et avgrenset geografisk område, må ikke hindre utenlandsskolene i å desentralisere deler av undervisningen. Desentralisert undervisning knyttet til en norsk skole gjør det mulig for barn å bo sammen med foreldrene i stedet for å måtte bo på internat. Skolemiljø må sees i sammenheng med det totale oppvekstmiljøet for barna. Utvikling av sosial kompetanse og følelse av tilhørighet og fellesskap er viktig, men må holdes sammen med betydningen av å skille foreldre og barn.

NMS mener at det må være mulighet for utenlandsskoler, i det minste som forsøksordninger, å organisere deler av undervisningen som desentralisert undervisning knyttet til en godkjent norsk grunnskole.

3. Forsøksvirksomhet. § 2-5

Utenlandsskolene er avhengig av en betydelig fleksibilitet på grunn av vekslende elevtall og skiftende bomønstre.

Det er derfor viktig at det fortsatt legges til rette for etter søknad å kunne gjøre avvik fra loven i forbindelse med tidsavgrensede pedagogiske eller organisatoriske forsøk.

4. Skyss. § 3-7

Departementet foreslår å ikke videreføre ordningen med tilskudd til skyss og innlosjering for elever ved skoler i utlandet. På bakgrunn av det som tidligere er sagt om grunnen for misjonsorganisasjonenes utenlandsskoler, vil det være uheldig om denne ordningen faller bort.

NMS foreslår å opprettholde tilskuddsbestemmelsene i friskoleloven om skyss og innlosjering.

5. Samarbeid med internasjonale skoler/lokale skoler.

I høringsnotatet pkt 7.1 og 7.2 kommer det tydelig fram at det ikke er ønskelig at frittstående skoler skal kunne kjøpe deler av opplæringstilbudet gjennom andre skoler, og at skolen ikke må kunne dekke skolepenger ved andre private eller offentlige skoler. Dette er en praksis som vi vet norske skoler i utlandet har hatt med stor tilfredshet både for elever, foreldre og skolen. Det er uheldig å fjerne denne muligheten med tanke på elevers integrering lokalt og deres utvikling av sosial kompetanse.

NMS mener at det må være mulig for departementet å godkjenne et samarbeid med andre skoler der dette er tjenlig for elevene.

Oppsummering.

Utenlandsskolene som er dannet for å gi grunnleggende opplæring for barn av norske foreldre i arbeid for misjonsorganisasjoner og humanitære organisasjoner i utlandet, er en liten gruppe privatskoler. Disse skolene er ikke etablert for å være et alternativ til offentlig skole, og vil ikke drive i konkurranse med offentlige skoler. De drives for å gi norske barn et skoletilbud på linje med det tilbudet barn i Norge får. Barn av misjonærer/bistandsarbeidere er ofte i utlandet for korte perioder på 1 – 3 år. Det betyr at barna ganske snart skal tilbake i norsk skole. Overgang til lokal skole/internasjonal skole for en kort tidsperiode vil ofte kunne være en stor belastning for barna. Utenlandsskolene er dermed avgjørende for at foreldre skal kunne gjøre en humanitær innsats i deler av verden hvor dette er nødvendig, og hvor det lokale skoletilbudet ofte er utilstrekkelig.

Vi må da ha en privatskolelov som gjør det mulig å gi tilskudd til slike skoler, eventuelt gjennom unntaksbestemmelser.